

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור עלידי
צעירי-אגודת-חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

ספרים חדשים

לקוטי אמרים – תניא

מאת רבי שניאור-זלמן מלאדי
בהוצאת פאר מקדושים

מהדורה חדשה, מפוארת ומאירת עיניים, של התניא, בתוספת פניני תניא, מראי מקומות וציונים להרחבה. נערך עלידי צוות המכון. 917 עמ'. טל' 03-6167334.

הליכות הישועות משה

מאת ר' יחזקאל יוסף גייגר
בהוצאת מכון ברכת יוסף

פרקים מתולדות חיו, הליכותיו, אמרותיו וסיפורי נפלאות של האדמו"ר מוויז'ניץ, רבי משה-יהושע זצ"ל. 552 עמ'. טל' 052-7663520.

לעולם לא יכבה

מאת הרב יצחק קוגן
בהוצאת איגוד הקהילות באוקראינה

ספרו הביוגרפי של הרב קוגן, שזכה לכינוי 'הצדיק מלנינגרד'. הספר הופיע במקורו בשפה הרוסית, וכאן תורגם לעברית. 320 עמ'. טל' 700-704120.

ותישאני רוח

מאת הרב שבתי סבתו
בהוצאת המחבר

תובנות ורעיונות עומק לפרשיות השבוע, המתגלים מתוך פשט לשון הכתובים. זה הכרך הראשון, על ספר בראשית. 430 עמ'. טל' 02-5353379.

זמני השבוע

ירושלים תלאביב חיפה בארשבע אילת ניויורק

כינסת השבת 4:00 4:14 4:03 4:18 4:21 4:12

צאת השבת 5:15 5:16 5:14 5:18 5:19 5:14

319 בתי-חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 6084000
טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הסיפורים הקשים קמים לתחייה

תמיד יש יהודים הסבורים שאם הם יתנהגו אחרת תפחת השנאה כלפיהם. זו תסמונת ידועה של הקרבן, המאשים את עצמו

התפילין של הקדושים ה"ד. מראות מן העבר (צילום: זק"א)

יהודים הסבורים שאם הם יתנהגו אחרת תפחת השנאה כלפיהם. זו תסמונת ידועה של הקרבן, המאשים את עצמו. וכך אנחנו שומעים קולות המטילים את האשם במתיישבים בירושלים או במי שפועלים להפסקת מעשי ההרס והחורבן של הערבים בהר הבית.

ההתרפסות הזאת לא הועילה מעולם בעבר, והיא גורמת נזק לא-ישוער. הפרעים אינם זקוקים ליותר מזה, כשהם שומעים שיהודים מביעים הבנה להתפרעויות שלהם ומטילים את האשם באחיהם היהודים. בדיבורים האלה טמונה הנחת יסוד איומה, שאם יהודים עושים מה שנראה בעיני הערבים כ'פרובוקציה', מותר לערבים להשתולל, להצית, להרוס, לדרוס, לדקור ולירות – והיהודים אשמים!

חובה לבלום

השבוע אנחנו קוראים על קורותיו של יעקב בבית לבן. הוא לא עשה שום 'פרובוקציות', ובכל זאת רימו אותו, ניסו לגזול ממנו את שכרו, ולבסוף בני לבן עוד כועסים עליו: "לקח יעקב את כל אשר לאבינו". בשבוע הבא נקרא על המפגש של יעקב עם עשיו, שעל כך אומרת הגמרא: "הלכה, בידוע עשיו שונא ליעקב".

המציאות הזאת לא השתנתה, אולם כאשר הקב"ה נותן לנו כוח לעמוד נגד אויבינו ושונאי נפשנו – מחובתנו לעשות זאת. לבלום את פיות המסיתים, להעניש בכל הכוח את המתסיסים, ולהבטיח שדם יהודי לא יהיה עוד הפקר.

משך שנים הייתה קיימת נטייה למתוח קו הפרדה בין העידן הנוכחי ובין ימי הר-דיפות והפוגרומים שידענו בעבר. השת-רשה תפיסה שדברים כאלה שייכים לימי קדם ואינם קיימים עוד. והנה קיבלנו תיאור חי ועכ-שווי מאותה מציאות שכבר נדמה היה כי חלפה מן העולם.

זה היה מתחיל בנאומי הסתה של הכומר בכנסייה או של הקאדי במסגד. המסיתים האשימו את היהודים בביצוע פשעים, בחילול קודשי הדת האחרת. האווירה הייתה נעשית טעונה, רעילה. פה ושם גוי היה תוקף יהודי. ואז היה מת גוי כלשהו, ומיד הייתה מתפשטת שמועה כי היהודים רצחו אותו. מכאן הייתה הדרך קצרה לפוגרום רצחני.

את התבנית הקבועה הזאת ראינו עכשיו. במשך זמן רב התעלמנו מההסתה הנוראה המתחוללת במסגדים, בבתי הספר, בתקשורת הערבית, בהתבטאויות החמורות של ראשי הציבור הערבי. יש גוף הקרוי 'מבט לתקשורת פלסטינית'. כמעט מדי יום הוא מגיש דוח על ההסתה הפרועה המתקיימת ברשות הפלסטינית. סביר להניח שלא נחשפתם לזה, כי התקשורת הישראלית אינה מדווחת על כך.

השלולית העכורה

זה הדלק ששיגר את חלאת האדם לבצע את מעשי הטבח הנוראים ביהודים. אלה כני השיגור, מקורות ההשראה. זו השלולית העכורה של ההסתה, המצמיחה את המפגעים. כל עוד נניח לה להתקיים באין מפריע יצוץ שוב ושוב 'מפגע בודד', ושוב יסבירו לנו שאין דרך להתמודד עם זה.

להסתה שותפים חברי כנסת ואישי ציבור ערבים, שחצו מזמן את הקו המפריד בין חופש ביטוי ובין הזדהות מלאה עם אויבי המדינה – דבר שאין לו אח ורע בשום מדינה מתוקנת. אתה שומע את המילים ובעיקר את המנגינה, וברור שיש כאן מסר שנועד לתת גיבוי ותמיכה למעשי טרור. ויש אוזניים הכרויות לשמוע את המסר הזה.

וכמו שהיה לאורך כל ההיסטוריה, תמיד יש

חייבים לטפס במדרגות

שהעלייה ב'מעלות' כרוכה במאמץ ובקשיים גדולים. למה לו אפוא להיכנס לאתגר גדול זה, בשעה שהוא יכול להישאר במקום הטוב שהוא עומד בו.

מתוך שמחה

מלמד אותנו יעקב אבינו שהעבודה צריכה להיות בדרך של עלייה ב'מעלות' דווקא. אין להירתע מפני הקשיים, וצריך לגבור על כל המכשולים ועלידי כך לעלות למדרגות גבוהות עוד יותר. יתרה מזו, את העבודה הזאת צריך לעשות באופן של 'שיר המעלות' – מתוך שמחה דווקא, בידעה שזה רצונו של הקב"ה.

יעקב אבינו מלמד אותנו שאין להסתפק בהתעלות רוחנית עצמית, אלא יהודי צריך לרומם גם את העולם הגשמי, השייך לכאורה ללבן. יהודי מחדיר את הקדושה האלוהית גם ב'שור וחמור', צאן ועבד ושפחה", עד שהוא הופך גם את העניינים הגשמיים לענייני קדושה.

(התוועדות תשמ"ב, כרך ב, עמ' 898)

העניינים הגשמיים אינם שייכים באמת ליעקב אבינו אלא ללבן. ואכן, התורה אינה מביאה שום תשובה לטיעונו של לבן, ומכאן שזו טענה אמיתית.

אך למרות כל הקשיים הצליח יעקב להעמיד צאצאים שהלכו כולם בדרכו, עד ש'מיטתו שלמה', ובכך מעלתו גדולה מאבותיו אברהם ויצחק, שמהם יצאו ישמעאל ועשיו. מדוע זכה יעקב לכך? – מפני שכלל שגדול הקושי, כן גדלה ההצלחה.

למה לא לעמוד

עבודתו הרוחנית של יעקב באה לידי ביטוי באמירת 'שיר המעלות'. עניינן של 'מעלות' הוא מדרגות, שעליידן עולים למקום גבוה יותר. האדם אינו נשאר באותו מקום רוחני שבו עמד, אף אם זה מקום נעלה וטוב, אלא מתעלה למדרגה גבוהה הרבה יותר.

יכול אדם לטעון: למה לו לעלות ב'מעלות'? דיי לו בעמידה במקום רוחני טוב ונעלה, ומכאן ואילך יוסיף לעמוד באותה מדרגה רוחנית חיובית. טענתו גוברת כשאומרים לו

עבודה קשה הייתה מנת חלקו של יעקב אבינו בבית לבן, כדבריו בפרשה: "הייתי ביום אֶקְלָנִי חֶרֶב וְקָרַח בְּלִילָהּ, וַתִּדְדַּ שְׁנֵתִי מֵעֵינַי". המדרש אומר שעל אף כל הקשיים לא חדל יעקב מעבודת השם: "כל כ' שנה שעמד בביתו של לבן... מה היה אומר?... ט"ו 'שיר המעלות' שבספר תהילים". הדבר נרמז בפסוק "שיר המעלות לדוד, לולי ה' שהיה לנו יאמר נא ישראל". זה 'ישראל סבא', יעקב אבינו, שאמר את הפרקים האלה.

במהותו העצמית היה יעקב אבינו "יושב אוהלים" – איש תורה המנותק לחלוטין מעסקי העולם הזה. בהיותו בארץ ישראל עסק בתורה יומם וליילה, והנה הוא נאלץ לקחת את מקל הנדודים ולברוח לחרן, מקום שפָּל, ושם להתייגע עם "שור וחמור", צאן ועבד ושפחה". מצב זה נחשב לירידה מבחינת מעמדו הרוחני.

מיטתו שלמה

המציאות שפגש בבית לבן השתקפה בטענותיו של לבן אליו: "הַבְּנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהַצֹּאֵן צֹאֲנֵי, וְכָל אֲשֶׁר אֶתָּה רֹאֶה, לִי הוּא". כלומר,

אמרת השבוע

אמת וכעס

אמר רבי יצחק מאיר מגור, בעל חידושי הרי"ם:

מבין שלושת האבות יעקב הוא היחיד שמצאנו אצלו תגובה של כעס, כמו שנאמר "וייחר אף יעקב ברחל", או "וייחר ליעקב וירב בלבן". וזאת מפני שמידתו הייתה מידת האמת, ואיש אמת אינו מחפה על הדברים ומייפה אותם, אלא מגיב כפי שראוי להגיב עליהם.

והוסיף הצדיק, כמדבר לעצמו: "אף מורי הקדוש, רבי מנחם מענדל מקוצק, דבק באמת בלי פשרות, ולכן נראה בעיני הבריות קפדן ונוח לכעוס. אך האמת היא שממנו היה אפשר ללמוד מתי ואיך צריך לכעוס".

פתגם חסידי

"הסולם של יעקב רומז לתפילה. המלאכים מפיחים רוח חיים במילים שנאמרו בלי חיות, ומנקים את מילות התפילה המעורבות במחשבות זרות" (אדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש)

מן המעיין

ארץ ישראל | מאת הרב אליעזר ברוך

תחת ראשך

"הארץ אשר אתה שוכב עליה לך אתננה ולזרעך" (בראשית כח, יג). אמר רבי יצחק: מלמד שקיפלה הקב"ה לארץ ישראל כולה והניחה תחת יעקב אבינו, לומר שתהא נוחה להיכבש לבניו. בשם ברקפרא אמרו: קפלה כפנקס ונתנה מתחת לראשו, כאדם האומר לחברו: מתחת ראשך שלך הוא.

(חולין צא, ב)

נחסכו הנסיעות

פעולה זו מנעה מיעקב את הצורך לנסוע ממקום למקום כדי לברר את ניצוצות הקדושה השייכים אליו, וכך יוכל לבררם במקומו.

(הבעל-שם טוב)

לא הרהר

אמר לו הקב"ה למשה רבנו: חבל על דאבדין ולא משתכחין. כמה פעמים נגליתי אל האבות ולא הרהרו אחר מידותיי. אמרתי ליעקב "הארץ אשר אתה שוכב עליה לך אתננה", ובא יעקב וביקש לנסוע אוהלו ולא מצא מקום עד שקנה במאה קשיטה, ולא הרהר אחר מידותיי.

(סנהדרין קיא, א)

אומה וארץ

יעקב מתחיל קיומה של ההבטחה "הארץ אשר

אתה שוכב עליה לך אתננה". לכן אנו קרויים 'בית ישראל', 'עם ישראל', על שמו של יעקב. מאותה שעה אנו נחשבים אומה, שאין לך אומה בלי ארץ משלה.

(רבי חיים ויטאל)

ארץ צבי

ארץ ישראל מכונה 'ארץ צבי'. כמו הצבי, שעורו נמתח, כן מסוגלת ארץ ישראל להתפשט ולגדול עם ריבוי האוכלוסייה שבה. "הארץ אשר אתה שוכב לך אתננה ולזרעך" – גם כשיהיה "זרעך כעפר הארץ" תוכל הארץ לקלוט את כולם.

(רבי אריה לייביש צונץ)

כבוד ארץ ישראל

פעם אחת בא לליובאוויטש חסיד מירושלים. יצא ה'צמח צדק' לקבל את פניו בבגדי שבת, באומרו: צריכים לכבד אותו משום כבודה של ארץ ישראל.

אשרה מתאימה

הנוסע לארץ ישראל צריך להצטייד ב'אשרה' מתאימה מאת המלך שארץ ישראל נקראת פלטין שלו. את האשרה מקבלים עלידי הוספה בלימוד התורה ובקיום המצוות בהידור.

(הרבי מליובאוויטש)

סודו של האבנט

נקישות נשמעו על דלת ביתה של הרבנית פריידה, בתו של אדמו"ר הזקן, רבי שניאור-זלמן מלאדי, מייסד חסידות חב"ד. "יבוא", קראה פריידה בקול חלוש.

הדלת נפתחה. אחיה, רבי דובער, שלימים ירש את אביו והיה לאדמו"ר השני בשושלת חסידות חב"ד ('אדמו"ר האמצעי'), עמד בפתח. הוא בא לקיים את מצוות ביקור חולים ולדרוש בשלום אחותו שנפלה למשכב.

"בקשה יש לי אלייך", אמר רבי דובער לאחותו לאחר ששוחחו ביניהם מעט.

"מהי?", הסתקרנה האחות והשתעלה ממושכות.

"הלוא אבא צפוי לבוא לבקרך", אמר רבי דובער, "ואת יודעת את תשוקתי העזה לשמוע דברי חסידות מפיו".

הרבנית פריידה חייכה. היא הכירה היטב את להיטותו של אחיה לדברי החסידות של אביהם הגדול. רדיפתו של רבי דובער אחרי כל הגהה של תורה חסידית שיצא מפיו אביו הייתה שם-דבר. בכל עת היה מבקש לשמוע מאמרי חסידות מאביו והיה הוגה בהם בלי הפסקה, עד שאמרו עליו שאילו היו חותכים את אצבעו – לא היה ניגר ממנה דם אלא דברי חסידות...

מסופר עליו שפעם אחת בא אליו שדכן והציע חתן בעבור בתו. רבי דובער הפנה את השדכן אל אביו, שישקול את הדברים וככל שיפסוק – כן יקום. נכנס השדכן אל אדמו"ר הזקן, ורבי דובער לבש את בגדי השבת והמתין בדריכות מחוץ לחדרו של אביו.

כעבור זמן-מה יצא השדכן מחדרו של אדמו"ר הזקן בפנים נפולות. בקול שפוף הודיע לרבי דובער שאביו שלל את ההצעה. "אוי ואבוי", קרא רבי דובער בצער, "כמה חבל... לך היה מסכים לשידוך, היינו זוכים לשמוע ממנו דברי חסידות עוד הלילה!"

גם עתה ביקש רבי דובער לנצל את ביקורו של אביו אצל אחותו כדי לשמוע עוד מאמר חסידות מאביו, שכן אחותו הייתה בעלת בקיאות נדירה בתורת החסידות ובמאמריו

העמוקים של אביה. אך טבעי היה שכאשר יבוא לבקרה ישמיע באוזניה רעיון חסיד.

"אנא, בקשי ממנו שיבאר באוזניך את המהות הרוחנית של בגדי הכהונה", ביקש רבי דובער. הרבנית פריידה הסכימה.

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

שליטה על החמור

לאחר שיעקב אבינו סיים את שליחותו בחרן שלח מלאכים אל עשיו אחיו וביקש להודיע לו (בראשית לב,ו): "ויהי לי שור וחמור". אומר על כך המדרש (בראשית רבה פרשה עה,ו): "חמור – זה מלך המשיח, שנאמר עני ורוכב על חמור".

הרבי מליובאוויטש מסביר את פשר העניין (תורת מנחם כרך כא עמ' 210). על-פי המבואר בתורת החסידות: "יעקב שלח להודיע לעשיו שלאחר עבודתו עשרים שנה בבית לבן השלים את עבודתו בשלמות, ומצידו יכול להיות כבר 'יובא יעקב שלם', יחד עם כללות העולם, באופן שיתוקן חטא עץ הדעת להיות כמו שהיה קודם החטא, ובהוספה על זה. וזהו שאמר יעקב 'ויהי לי... חמור' – שמצידו ישנו כבר העניין של 'עני ורוכב על חמור'; אצלו כבר יש משיח!".

מידת הענוה

הקשר בין משיח לחמור מובא גם בפסוק (זכריה ט,ט): "הנה מלך יבוא לך... עני ורוכב על חמור, ועל עֵיר בן אתונות". בגמרא (סנהדרין צח,א) מסופר שמלך גוי ("שבור מלכא") אמר לשמואל: "אתם אומרים שהמשיח יבוא על חמור, אשלח לו סוס נאה שיש לי". הדברים נאמרו בלעג, וגם שמואל השיב לו בלגלוג: "וכי שלך בן מאה צבעים?".

המפרשים מסבירים שהחמור רומז לענוה. כשאומרים שהמשיח ירכב על חמור, הכוונה שיהיה ענוותן. כך מפרש רש"י בפירושו לפסוק: "עני – ענוותן. ורוכב על חמור – מידת ענוהו היא". כך כותב גם בעל 'מצודת דוד': "הנה מלך – זהו מלך המשיח... עני – יהיה מוכנע וירכב על חמור, או על עֵיר בן מאחת האתונות, והוא מידת ענוהו".

עוד פירוש שאומרים המפרשים, שהחמור מסמל כלי תחבורה של רגיעה ומנוחה, לעומת הסוס שהוא סמל של מלחמה וקרב. לפי זה, ייעוד זה בדבר רכיבתו של משיח על החמור הוא הקדמה לנאמר בפסוק שלאחר מכן, "והכרתי רכב [=מרכבת מלחמה] מאפריס, וסוס מירושלים" – שלא תהיה אז מלחמה ולא יהיה צורך בסוסים ובמרכבות. וכך כותב הרד"ק: "ורוכב על חמור – להורות כי לא יצטרכו ישראל לסוסים ולרכב, לפיכך אמר אחריו: והכרתי רכב מאפריס וסוס מירושלים".

שולט על החומר

המהר"ל מפראג (גבורות ה' פרק כט) מסביר את המושג "רוכב על חמור" במובן של שליטה על החומריות. מעלתו של המשיח שהוא שולט על החומר ונבדל ממנו, ולכן הוא מכונה "רוכב על חמור". ובלשונו של המהר"ל: "שהוא רוכב על החומרי, מתנשא עליו ורוכב עליו, לפי שהוא נבדל מן החומר".

בספרי החסידות מוסבר, שהרכיבה על החמור מבטאת את ענוותנותו העצומה של המשיח. אמנם הוא "מלך" ("הנה מלך יבוא לך"), ומלכות פירושה רוממות והתנשאות על העם; ועם זה יהיה המשיח עניו בתכלית – "עני ורוכב על חמור".

ידוע, שמבין כל בעלי החיים החמור מסמל את הפשטות (ראה מהר"ל שם; ועוד). זה יהיה הדבר שיאפיין את המשיח: הוא יתנהג כמלך – בהתנשאות של מלכות, בתקיפות של מלך, בהדר שראוי למלך המשיח; ובהיבשעה תהיה בו ענוה ופשטות, כאחד העם.

אדמו"ר ה'צמח-צדק' היה אומר (ספר המאמרים תרצ"ט עמ' 194) שמש"ח צדקנו יתענג במיוחד מהיהודים הפשוטים, בעלי מסירות-הנפש. כלומר, אף-על-פי שילמד תורה את כל העם, ובכלל זה את גדולי הגדולים, וכולם ילמדו מפיו את 'תורתו של משיח', עם זה תהיה בו ענוה והתבטלות פנימית מפולאה, כדי להתייחס לאנשים פשוטים וללמוד גם עמם, על-פי רמתם ומידת הבנתם.

ארון הבגדים שבחדר, וכך יוכל להאזין לדבריו של אביו. במהרה התמקם לו במחבוא, ממתין לבואו של אביו.

כעבור זמן-מה בא אדמו"ר הזקן לבקר את בתו. כפי שסיכמה עם אחיה, פנתה פריידה אל אביה בבקשה שיבאר לה את סודם של בגדי הכהונה. רבי שניאור-זלמן נעתר, ובמשך שעה ארוכה הפליא בדברי הסבר בהירים ועמוקים. הרבנית פריידה ורבי דובער ממקום מחבואו בלעו את הדברים בצימאון רב. באותם רגעים שכחה החולה את מחלתה, והיא ואחיה כמו היו שרויים בעולם אחר, נעלה ומרום.

סיים רבי שניאור זלמן לבאר את עניינם של כל אחד ואחד מבגדי הכהונה. רבי דובער התעמק בדברים והתרגשותו שככה מעט. ואז נזכר שאביו לא ביאר את מהותו של האבנט. הוא חיפש דרך להסב את תשומת ליבה של אחותו לכך. רעיון נצנץ במוחו. הוא התיר את האבנט שחגר סביב מותניו, והשליכו לעבר מיטתה של אחותו.

כאן השתבשו הדברים. האבנט שהושלך פתאום לא חמק מעיניו של רבי שניאור-זלמן. מיד הבין מהיכן נזרק, והפטיר: "זו עבודה של בער'לי!"

הרבי החליט 'להעניש' את בנו על שהאזין בלי רשות לדברי החסידות, ואסר עליו להשתתף בהשמעת דברי החסידות בשבת הקרובה.

פניו של רבי דובער החווירו. האומנם?! בעבורו זה היה עונש קשה מנשוא. הוא לא ידע את נפשו מרוב צער. באותה שעה נראה היה כאבל. הוא התכנס בתוך יגונו, נסער ודואב, עד שחלה ממש ונפל למשכב.

מיום ליום הידרדר מצבו של רבי דובער. הוא נחלש כל-כך, עד שכבר לא היה יכול לקום ממיטתו. באותה שעה נכמרו רחמיו של אביו והוא נכנס אליו לבקר.

הבחין רבי דובער באביו, ובשארית כוחותיו הרים את ראשו מעם הכרית וקרא בקול חלוש: "אבא, אנא אמור חסידות!".

רבי שניאור-זלמן נעתר לבקשה והחל לומר מאמר חסידות באוזני בנו החולה. בתוך רגעים מספר הוטב מצבו של רבי דובער, וכשסיים אביו את מאמר החסידות – כבר החלים ועמד על רגליו...

תערוכה שמחברת עולמות

לא־דתיים שביקרו בתערוכה נדהמו. 'מה, חרדי יודע לשחק?!'... בעיניהם, חרדים הם בני־אדם מוזרים, סגורים, שחיים בבועה מנותקת".

תצלומים מחברים

כשביקשנו מלנדא לבחור את התמונה המיוחדת ביותר בתערוכה, הוא חשב וחשב והתקשה להשיב. "כל תמונה והסיפור שלה", אמר. לבסוף התרצה: "יש תמונה שצילמתי בבוקר תשעה באב בכותל המערבי, אחרי לילה שבו כל המתפללים היו ערים ואמרו קינות. בתמונה רואים בחור חרדי נרדם על כתפו של חייל. כל מי שרואה את התמונה הזאת מתרגש.

"הרגע הזה לכאורה אינו יכול להתרחש במציאות. זה מפגש בלתי־אפשרי. יש ששאלו אותי: 'אתה בטוח שהתמונה לא נערכה בפרוטושופ?'..."

לא עולם שנעלם

לנדא נחשב צלם־אמן וזוכה להערכה בשל תמונותיו הייחודיות. "החסידות מלמדת שכאשר אדם מתבונן בעומק הדברים, הוא רואה תמונה אחרת לגמרי", אמר לנדא. "לענייני כוח גדול מאוד. ההתבודדות, מלמדת חסידות ברסלב, גורמת לך להסתכל על הדברים בצורה אובייקטיבית. מהרבי מליובאוויטש למדתי דבר נפלא: אם יש לך כישרון ביד, נצל אותו לקדושה.

תערוכת צילום צנועה, באגף התערוכות באולמי היכל שלמה בירושלים, גורמת למבקרים להשמיע קריאות התפעלות. התערוכה 'עולמות', של הצלם עזרא לנדא (38), חסיד ברסלב, חושפת רגעים קסומים מהוויי החיים של העולם החרדי, רגעים שרק עינו החדה של עזרא ידעה להנציחם.

עשרים שנה נדרשו לתערוכה להיוולד. "אני מצלם מגיל שמונה, כבר בהיותי ילד בצרפת", מספר לנדא. "כשעליתי לארץ המשכתי בתחביב, ובמרצת הזמן נהפך התחביב למקצוע. לצד צילומי עיתונות ואירועים צילמתי סיטואציות רחוב בירושלים ובעוד מקומות. אנשים שנחשפו לתמונות שלי הציעו שאציג אותן בתערוכה".

שטריימל וכדור

הרעיון קרם עור וגידים כאשר אוצרת מוזאון היכל שלמה, הגב' נורית סירקיס-בנק, נחשפה לתצלומיו של לנדא. "היא התלהבה ומיד הציעה לפתוח תערוכה, מעכשיו לעכשיו. זה פשוט קרה", הוא מתייך. "בחרנו מאות תצלומים ואתם סיננו עוד ועוד, עד שבחרנו שישים תצלומים ייחודיים, המציגים את החברה הישראלית בפן שונה ולא־מוכר".

לנדא מנסה לנפץ דעות קדומות: "כשאני מציג תמונה של חסיד חובש שטריימל ולבוש בלבוש החרדי המסורתי משחק בכדור בלונה־פרק במהלך טיול משפחתי, אני מעביר מסר. צופים

שובר דימויים. לנדא בתערוכה (צילום: מגדי הכטמן)

זה מה שאני שואף לגרום בתערוכה שלי, להרבות באהבת ישראל ועלידי כך לגרום לקידוש השם".

התכנית הבאה של לנדא מפתיעה ומרגשת. "יש לי חלום ילדות", הוא משתף. "כשהתגוררתי בצרפת נתקלתי בספרו של הצלם המפורסם רומן וישניאק, 'עולם שנעלם', שתיעד חרדים לפני שואת יהודי אירופה. כשעליתי לארץ וראיתי שהציבור החרדי פורח בממדי ענק, אמרתי לעצמי: זה לא עולם שנעלם! זה עולם חי וקיים! הספר העתידי שלי ייתן את התשובה האמיתית לווישניאק".

ספר חינוכי, ערכי וחסידי לכל ילד חסידי ניתן להשיג בחנויות המובחרות

03-9600770 הפצה ראשית חיש הפצת מעיינות

מעוביין לקנות ספרי תורה פסולים (גם מיועדים לגניזה) וכן כלי כסף, רימונים לס"ת, כתרים, אצבעות, מגילות אסתר פסולות ועוד...
052-9772525

גפן בס"ד החברה החרדית לביטוח ופיננסים
ביטוח משכנתא בתנאים מיוחדים
כולל ביטוח צד ג' + צנרת + ביטוח לרעידות אדמה
077-444-7777(1)

פינת ההלכה מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

קניית פרחים בשמיטה

שאלה: אילו פרחים מותר לקנות בשמיטה?

תשובה: רוב הפרחים בימינו אין בהם ריח, ולכן אין בהם קדושת שביעית. כמובן אין איסור ספיחין בפרחים, ואין בהם איסור סחורה.

פרחים שנשתלו לפני השמיטה ולא מתבצעות בהם פעולות האסורות בשמיטה - אפשר להשקותם ולעשות את הדרוש לשמירתם. כמובן מותר לקוטפם ולסחור בהם בלי היתר מכירה.

עד סוף מרחשוון קיימים בשוק רק פרחים שנשתלו או שנזרעו קודם השמיטה.

מומועדים מסויימים יש בשוק פרחים שנשתלו או עובדו באיסור, והבעיה שהקונה "מסייע בידי עוברי עברה". אולם מגדל שהשתתף בהיתר מכירה ופועל על־פי הוראות הרבנות, אין אנו מכשילים אותו.

המקבל פרחים מחברו רשאי להשתמש בהם.

א. ענפי קישוט - רוסקוס, אספרגוס, איקליפטוס וכו', רובם הם משתילות שקדמו לשמיטה, והמלאכות הנעשות שם מותרות. מותר לקנות ענפים מקבוצה זו כל השנה בלי צורך בהכשר.

ב. ורדים, גרברה, גיבסנית, פלוסק, ציפורן, סולידגו - הם רבישנתיים, אך מהאביב יש לוודא שלא נשתלו בשמיטה באיסור.

ג. פרחים הנשתלים / נזרעים במהלך השנה זקוקים להכשר מהמועדים שלהלן: ליויאנטוס, אסטר שורש, אסטר ורדה - כ' במרחשוון. חרציות, סיפן, שושן - א' בכסלו. חמנית - ר"ח טבת.

ד. כלנית, מנטור, נורית, פרזיה, קאלות לבנות וצבעוניות, ג'־חלב דובימ, דלפניום - נשתלים ונזרעים בשביעית, ולכן יש לקנותם בהכשר בלבד.

מקורות: ספיחין: עיון בס' בצאת השנה עמ' מח, ש"ת משנת יוסף ח"א סי' לד, שמיטת קרקעות פי"ג סעיף נב הע' נה, קטיף שביעית פט"ז ס"ד. שימוש: שמיטת קרקעות עמ' שצז. תודה לרב יהודה עמיחי ממכון התורה והארץ.

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים
368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1718-6041020

"אבא, אמא, ספרו לי סיפור"

כך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'

63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1718-6041020

